

HOLSTEBRO
KOMMUNE

KIRKESTRÆDE 11 · 7500 HOLSTEBRO

www.holstebro.dk

REVURDERET MILJØGODKENDELSE TILLÆG TIL MILJØGODKENDELSE

af Flugtskydebane

Sevel Jagtforening

Hjerlhedevej 10A, 7830 Vinderup

MILJØGODKENDELSE MEDDELT I HENHOLD TIL
BEKENDTGØRELSE AF LOV NR. 241 AF 13. MARTS
2019 OM MILJØBESKYTTELSE

Indholdsfortegnelse

STAMBLAD FOR VIRKSOMHEDEN	2
ANSØGNINGEN	3
AFGØRELSEN OMFATTER	4
MEDDELELSE OM GODKENDELSE	5
MILJØGODKENDELSENS VILKÅR	6
GENERELLE FORHOLD	6
INDRETNING OG DRIFT	6
FORURENINGSBEGRÆNSNING	7
TILSYN OG KONTROL	8
EGENKONTROL	8
OFFENTLIGGØRELSE, KLAGEVEJLEDNING OG GENERELLE FORHOLD	9
OFFENTLIGGØRELSE	9
KLAGEVEJLEDNING	9
AFGØRELSENS UDNYTTELSE	9
ORIENTERINGSLISTE	10
RETSBESKYTTELSE OG ANVENDELSE AF STANDARDVILKÅR	10
SAGENS AKTER M.M.	11
LOVGRUNDLAG	12
MILJØTEKNISK VURDERING OG BEGRUNDELSE FOR AFGØRELSEN	13
MILJØGODKENDELSENS VILKÅR	13
GENERELLE FORHOLD	13
INDRETNING OG DRIFT	13
FORURENINGSBEGRÆNSNING	14
TILSYN OG KONTROL	16
EGENKONTROL	16
BAT	17
VURDERING I FORHOLD TIL INTERNATIONALE NATURBESKYTTELSESOMRÅDER SAMT BESKYTTELSE AF VISSE ARTER 18	
<i>Habitatområde nr. 41</i>	18
<i>Bilag IV-arter</i>	18
<i>Fuglebeskyttelsesområde nr. 29</i>	19
HOLSTEBRO KOMMUNES SAMLEDE VURDERING AF VIRKSOMHEDEN	20
BILAG	21
BILAG 1 – ORTOFOTO, SEVEL JAGTFORENING	21
BILAG 2 – STANDPLADS OG SKYDEHUS BESKRIVELSE	22
BILAG 3 – OVERSIGTSKORT OVER SEVEL JAGTFORENINGS AKTIVITETER	23
BILAG 4 – OVERSIGT OVER BEREGNINGSPUNKTER	24
BILAG 5 – DOKUMENTATION AF VILKÅR TIL STØJ	25
BILAG 6 – HØRINGSSVAR OG UDTALELSER	26
UDKAST NR. 1	26
<i>Frilandsmuseet Hjerl Hede</i>	26
<i>Sevel Jagtforening v. Danmarks Jægerforbund</i>	26
BILAG 7 – OVERSIGT OVER VILKÅRSÆNDRINGER	28
BILAG 8 – VIRKSOMHEDENS ANSØGNING	29

Stamblad for virksomheden

Godkendelsesdato	28. maj 2019
Virksomhedsnavn, jf. CVR	Sevel Flugskydningsbane
Virksomhedens ejer	Sevel Jagtforening
CVR-nr. / P-nr.	25265955 / 1007485855
Virksomhedens adresse	Hjerlhedevej 10A, 7830 Vinderup
Virksomhedens telefonnumre	2369 0070
Virksomhedens kontaktperson(er)	Rasmus Skautrup Jacobsen
Virksomhedens e-mail	-
Matrikel	60, Jattrup By, Sevel (64)
Listebetegnelse, godkendelsesbekendtgørelsen, nr. 1317 af 20. november 2018	J203
Omfattet af Bekendtgørelse om standardvilkår, nr. 1474 af 12. december 2017	Ja, afsnit 15.
Omfattet af VOC, nr. 1491 af 7. december 2015	Nej
Omfattet af Miljøvurderingsloven, nr. 1225 af 25. oktober 2018	Nej
Omfattet af risikobekendtgørelsen, nr. 372 af 25. april 2016	Nej
Byggetilladelse	Du bedes være opmærksom på, at såfremt dit projekt omfatter udvidelser i form af byggeri ombygning eller lignende, skal der forinden søges om byggetilladelse hos byggemyndigheden.
Virksomhedens konsulent	Morten Thim Jensen, Danmarks Jægerforbund mtj@jaegerne.dk, 8188 7287
Godkendelses- og tilsynsmyndighed	Holstebro Kommune, Natur og Miljø, Kirkestræde 11, 7500 Holstebro E-mail: naturogmiljo@holstebro.dk 9611 7557
Sagsbehandler, tlf.	Morten Swayne Storgaard, Miljømedarbejder, Biolog, tlf. 9611 7819
Sagsnummer	09.02.11-P19-2-19

Ansøgningen

Sevel Flugtskydningsbane har den 14. februar 2019 søgt Holstebro Kommune om miljøgodkendelse af Flugtskydebane. Ansøgningen er indsendt via Byg og Miljø-portal, og kan findes under bilag 8.

På vegne af Sevel Jagtforening har Danmarks Jægerforbund ansøgt om et tillæg til miljøgodkendelsen og revurdering af eksisterende miljøgodkendelse af 1994 med ændringer i 1996 og 2001 af Vinderup Kommune.

Der er i forbindelse med ansøgningen foretaget en støjberegning, og denne viser, at der skal opføres støjdæmpende foranstaltninger, bl.a. i form af støjabsorberende skydehuse med frembyggede støjvægge. Ligeledes ønskes der en ændring af jagtforeningens trapbane til en kombinationsbane, der også skal kunne indeholde sporting-disciplinen. Der ansøges om en udvidelse af skydetiderne, som de beskrevne støjforanstaltninger skal muliggøre.

Holstebro Kommune foretager en revurdering efter § 41 b i miljøbeskyttelsesloven. Siden miljøgodkendelsen blev meddelt i 1994 med senere ændringer i 1994 og 2001 er der nu standardvilkår for aktiviteten, der er omfattet af godkendelsesbekendtgørelsens bilag 2, listepunkt J203.

Ansøgningen om udvidelse af skydetiden skyldes bl.a., at der i foråret 2014 blev indført nye lovmæssige krav til aflæggelse af skydeprøver for nye jagttegnaspiranter. Disse aspiranter har derfor brug for mere træningstid på banen. De ansøgte skydetider vil give mulighed for, at Naturstyrelsen kan afholde den obligatoriske haglskydeprøve.

Ansøgningen vedrører også en landzonetilladelse til støjhuse, flytbare maskinhuse og en udvidelse af det eksisterende opsamlingsnet, samt en lovliggørende landzonetilladelse til eksisterende maskinhuse, lager og legeplads.

Ligeledes ansøges der i samme ombæring om dispensation fra Naturbeskyttelseslovens §3, da skydebanearealet er beliggende i et §3 naturbeskyttet hedeareal.

Afgørelsen omfatter

- Miljøgodkendelse efter miljøbeskyttelsesloven § 33 og godkendelsesbekendtgørelsen.
- Påbud efter miljøbeskyttelsesloven § 41b.

Meddelelse om godkendelse

Holstebro Kommune godkender hermed det ansøgte på de nedenfor nævnte vilkår. Godkendelsen er givet på grundlag af ansøgningen og oplysningerne i sagen i øvrigt, jævnfør beskrivelserne og bilaget til denne godkendelse.

Virksomhedstypen er omfattet af afsnit 15 og udendørs skydebaner i Bekendtgørelse om standardvilkår. Dette medfører, jf. godkendelsesbekendtgørelsens § 31, at standardvilkårene fra det pågældende afsnit i godkendelses-bekendtgørelsen er indarbejdet i godkendelsen. Vilkår vedr. støjgrænser og emissionsgrænseværdier er fastsat individuelt.

Denne godkendelse har som udkast, i henhold til godkendelses-bekendtgørelsens § 53, været forelagt Sevel Jagtforening til udtalelse inden endelig vedtagelse. I den forbindelse er virksomheden gjort bekendt med sin ret til at udtale sig til og få aktindsigt i sagen jf. forvaltningslovens bestemmelser herom. Herudover har udkastet været forelagt alle naboer, der får et lydtrykniveau i mere end 58 dB(A)I, som har en retlig interesse i sagen¹.

Dette gav anledning til bemærkninger fra virksomheden, og en enkelt nabo der tilkendegav, at de ingen bemærkninger har. Disse er vedlagt godkendelsen som bilag 6, sammen med Holstebro Kommunes kommentarer til de enkelte punkter.

Det anvendte lovgrundlag og retsbeskyttelsen er nærmere beskrevet under afsnittene *Lovgrundlag og retsbeskyttelse og anvendelse af standardvilkår*.

Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 2 år fra denne godkendelses dato.

På Holstebro Kommunes vegne

Morten Swayne Storgaard
Miljømedarbejder, Biolog

¹ Miljø- og fødevareklagenævnet Sag: 18/05371, 18. februar 2019

Miljøgodkendelsens vilkår

Vilkår markeret med et (s) er Miljøstyrelsens standardvilkår for afsnit 15. Vilkår markeret med et (o) er overførte vilkår fra miljøgodkendelse af 15. november 1994, der enten er overført i sin helhed eller omskrevet til en tidssvarende ordlyd. Vilkår markeret med et (i) er individuelt stillede vilkår. Nogle af standardvilkårene erstatter miljøgodkendelsens vilkår (af 15. november 1994).

Generelle forhold

1. Virksomheden skal holde Holstebro Kommune orienteret om, hvem der er miljømæssigt driftsansvarlig for flugtskydebanen. Miljøgodkendelsens vilkår skal være kendt af de personer, der er ansvarlige for driften af flugtskydningsbanen. Et eksemplar af godkendelsen skal til enhver tid være tilgængeligt på flugtskydebanen. (o)

Ophør

2. Ved driftsophør skal flugtskydebanen forinden orientere tilsynsmyndigheden herom og der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at efterlade stedet i tilfredsstillende tilstand. (s)
3. Skydebanen skal ved ophør af anvendelse til skydebane foranledige, at primære nedfaldsområder på flugtskydningsområde undersøges for jordforurening med bly og organiske stoffer. (s)

Indretning og drift

4. Baneanlægget, herunder støjdæmpende foranstaltninger, skal til enhver tid være indrettet, således som det er forudsat i de støjberegninger, der er lagt til grund for godkendelsen, jf. punkt 5 i afsnit 15.3. Tilsynsmyndigheden kan forlange landinspektørattest til dokumentation for, at forudsætningerne er opfyldt, dog højst hvert andet år. (s)
5. Nedfaldsområderne skal indrettes således at mest muligt af affaldet kan opsamles. (s)
6. De primære nedfaldsområder skal svare til det i bilag 3 angivne. (s)
7. Kastemaskiner skal opstilles, så nedslag af lerdUER kun sker på det til skydebanen hørende udyrkede areal samt hovedsagelig inden for det primære nedfaldsområde. Arealet må ikke anvendes til dyrkning. (s)
8. Der skal senest d. 1. maj 2022 benyttes miljøvenlige lerdUER (natur/kunstharpiksdUER) på flugtskydebanen. Dokumentation herpå skal tilsendes Holstebro Kommune i form af en analyserapport fra eksempelvis leverandøren. Vilkåret kan undtagelsesvist fraviges i eksempelvis tilfælde af, at miljøvenlige lerdUER ikke er tilgængelige på markedet. Jagtforeningen skal forud for en fravigelse ansøge Holstebro Kommune om godkendelse af midlertidig brug af standard-lerdUER. (o)

Støj & Skydetider

9. Der kan skydes på flugtskydebanen i nedenstående tidsrum på nedenstående ugedage inklusive weekendstævner, når støjdæmpningen, som beskrevet i ansøgningen, er gennemført og accepteret:

Tabel 1 – Skydetider på Sevel Jagtforenings skydebane efter støjdæmpende foranstaltninger er færdiglavet.

Ugedag	Sommerperiode Maj - August		Vinterperiode September - April	
	Dagskydning	Aftenskydning**	Dagskydning	Aftenskydning**
Mandag-fredag	Kl. 07.00 - 18.00	Kl. 18.00 - 22.00	Kl. 07.00 - 20.00	Kl. 20.00 - 22.00
Antal skydedage pr. uge	2	2	2	2
Lørdag*	Kl. 09.00-16.00		Kl. 09.00-16.00	
Weekendstævner	4 stk. Lørdage kl. 09.00 - 20.00 - Søndage kl. 09.00 - 18.00		4 stk. Lørdage kl. 09.00 - 20.00 - Søndage kl. 09.00 - 18.00	

* Indeholdt i hverdags dagskydning.

** Aftenskydning skal foregå i forlængelse af dage med dagskydning.

Flugtskydningsbanen må ikke benyttes i de perioder, der er "levendegørelse" på Frilandsmuseet Hjerl Hede i tidsrummet fra kl. 11.00 -18.00. Fællesarrangementer med Frilandsmuseet Hjerl Hede er dog undtaget. (i,o)

10. I overgangsfasen, indtil de støjdæmpende foranstaltninger er færdiglavet, kan der skydes på flugtskydebanen i nedenstående tidsrum på nedenstående ugedage inklusive weekendstævner:

1. februar til medium april:

Hver søndag fra kl. 9.00 til 13.00 (heraf dog én søndag kl. 17)

3 lørdage i marts fra kl. 9.00 til 13.00, og

yderligere 2 lørdage fra kl. 9.00 til 13.00 – frit placeret i februar eller marts.

Medium april til 1. september:

1 fast hverdag (man-fre) fra kl. 18.00 til 22.00

2 søndage kl. 9.00 til 17.00

1 lørdag kl. 13.00 til 17.00

Flugtskydningsbanen må ikke benyttes i de perioder, der er "levendegørelse" på Frilandsmuseet Hjerl Hede i tidsrummet fra kl. 11.00 -18.00. Fællesarrangementer med Frilandsmuseet Hjerl Hede er dog undtaget. (i,o)

11. Når den planlagte støjdæmpning er etableret, skal skydebanen skriftligt orientere Holstebro Kommune. Når støjdæmpningen er accepteret af kommunen, overgår Sevel Jagtforening til skydetiderne i vilkår nr. 9. (i)
12. Den ansvarlige for anlægget skal, inden sæsonen starter, lokalt informere offentligheden, f.eks. i lokalpressen, på hjemmeside el. lign., og tilsynsmyndigheden om, på hvilke ugedage og tidspunkter der i løbet af sæsonen er planlagt skydning. (s)
13. Ændringer i sæsonplanen skal meddeles tilsynsmyndigheden senest 4 uger forud for ændringen og offentliggøres senest 14 dage forud for ændringen. (s)
14. På flugtskydebanen må der kun anvendes haglgeværer, våbenklasse 4, kaliber 12 [1] eller lig med eller mindre kaliber med tilhørende lovlig ammunition, medmindre det forinden kan eftervises, at eventuelle nye våbenklasse stjerer mindre eller tilsvarende. (i)

Forureningsbegrænsning

Affald

15. Patronhylstre skal opsamles efter hver skydning. (s)

16. Lerdueskår, ikke anskudte lerduer, haglskåle og plastforladninger fjernes jævnligt fra primære nedfaldsområder, og mindst 2 gange årligt. (s)
17. Interne affaldslagre af lerduemateriale og patronhylstre må kun være på befæstede arealer. Lagrene af lerduerester må ikke give anledning til støvgener. Lagrene skal tømmes mindst 1 gang årligt. (s)

Spildevand

18. Sanitetsspildevand skal opsamles i lukket beholder og efter Holstebro Kommunes anvisninger køres til et kommunalt renseanlæg. (o)

Tilsyn og kontrol

Tilsyn og kontrol - støj

19. Holstebro Kommune kan kræve, at skydebanen skal dokumentere, at støjgrænserne er overholdt. Dokumentationen skal foreligge som beregning, angivet efter en af metoderne i Miljøstyrelsens vejledning nr. 2/1995 om støj fra skydebaner eller senere accepteret beregningsmetoder såsom Nordtest. Der skal angives støjniveau i beregningspunkterne angivet i bilag 5. Holstebro Kommune kan dog højst kræve dokumentation 1 gang om året, hvis støjvilkårene er overholdt. Resultater af beregninger skal sendes til kommunen senest 3 måneder efter at målingerne er forlangt. (o)

Egenkontrol

20. Sevel Jagtforening udfærdiger en foreløbig plan for det kommende år samt en oversigt over sidste sæsons aktiviteter, indeholdende skydeperioder, skydedage, skydetider, forbrug af lerduer og patroner, forbrug af lerduer og patroner. Denne sendes årligt til Holstebro Kommune ved sæsonens afslutning senest d. 1. november. Oversigten kan evt. udfærdiges som en driftsjournal. (i)
21. For flugtskydningsbaner skal følgende registreres i en driftsjournal:
 - dato for rengøring af primære nedfaldsarealer,
 - dato for tømming af interne affaldslagre af hhv. patronhylstre og lerduerester,
 - mængde opsamlet og bortskaffet lerduemateriale,
 - antal anvendte lerduer,
 - hvilke typer af lerduer, der anvendes på skydebanen, samt indhold af eventuelle forurenende stoffer,
 - anvendte våbentyper eller våbenklasser. (s)

Offentliggørelse, klagevejledning og generelle forhold

Offentliggørelse

Du kan se afgørelsen på weblager, som er Holstebro Kommunes digitale arkiv. Gå til www.weblager.dk og vælg Holstebro under punkter "Vælg den ønskede kommune". Herefter kan du vælge den ønskede adresse, eller vælg samtlige annonceringer under menupunktet "Søgning". samt på digital miljøadministration, www.dma.mst.dk. Virksomheden vil få besked, hvis andre klager over afgørelsen.

Klagevejledning

Ansøger, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig individuel interesse i sagens udfald kan klage over afgørelsen.

Fristen for at klage over afgørelsen er **den 25. juni 2019**.

Klagen skal sendes digitalt. Hvis du er borger, skal du klage via borger.dk, og hvis du er virksomhed eller forening, skal du klage via virk.dk. Du skal logge ind med NemID. Når du er logget ind, kan du søge på "Klag til Planklagenævnet eller Miljø- og Fødevareklagenævnet" under selvbetjeningsfanen, hvor du bliver guidet igennem klageprocessen. Det koster 900 kr. i klagegebyr at få behandlet klagen som privatpersoner, hvorimod virksomheder og organisationer betaler 1800 kr.

Aktindsigt

Der er mulighed for at se det materiale, der er indgået i sagens behandling. Reglerne for hvilket materiale kommunen må udlevere er fastlagt i forvaltningsloven, offentlighedsloven og lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

Søgsmål

Afgørelsen kan prøves ved domstolene. Dette forudsætter, at sagen er indbragt for domstolene senest 6 måneder efter, at afgørelsen er truffet.

Fritagelse for brug af klageportal

Det er muligt at blive fritaget for at bruge Klageportalen, hvis der foreligger særlige omstændigheder. Fremsend anmodningen til Holstebro Kommune, der sender anmodningen videre til klagenævnet, som træffer afgørelse om fritagelse.

Afgørelsens udnyttelse

Miljøgodkendelsen kan udnyttes straks efter godkendelsen.

Ved klage kan Miljø- og Fødevareklagenævnet eventuelt bestemme, at miljøgodkendelsen ikke må udnyttes, og nævnet kan påbyde, at eventuelle igangsatte bygge- og anlægsarbejder skal standses. **For god ordens skyld gøres opmærksom på, at byggeri ikke må påbegyndes, før der også er meddelt en byggetilladelse.**

Udnyttelse i klageperioden og mens eventuel klage behandles sker på eget ansvar.

Orienteringsliste

Afgørelsen sendes til:

- Sevel Flugtskydningsbane, Hjerlhedevej 10A, 7830 Vinderup
- Morten Thim Jensen, skydebanekonsulent v. Danmarks Jægerforbund, mtj@jaegerne.dk
- Hjerlhedevej 10, 7830 Vinderup
- Hjerlhedevej 8A, 7830 Vinderup
- Hjerlhedevej 12, 7830 Vinderup
- Hjerl Hede Frilandsmuseum, Hjerlhedevej 14, 7830 Vinderup
- Hjerlhedevej 6, 7830 Vinderup

Orientering om meddelelse af miljøgodkendelse er sendt til:

- Danmarks Naturfredningsforening, CVR: 60804214, P-nr: 1002121278 - (Interesseorganisation)
- Styrelsen for patientsikkerhed - Tilsyn og Rådgivning Nord, CVR: 37105562, P-nr: 1020864415 - (Myndighed)
- Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation, CVR: 45812510, P-nr:1001874009 - (Interesseorganisation)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, CVR: 37099015, P-nr: 1001751945 - (Interesseorganisation)
- FERSKVANDSFISKERIFORENINGEN FOR DANMARK, CVR: 25145615, P-nr: 1004659823 - (Interesseorganisation)
- Dansk Ornitologisk Forening, CVR: 54752415, P-nr: 1001712827 - (Interesseorganisation)
- Dansk Ornitologisk Forening - Vestjylland, CVR: 29287112, P-nr: 1011976545 - (Interesseorganisation)
- Dansk Sejlunion, CVR: 62496517, P-nr: 1002154919 - (Interesseorganisation)
- Friluftsrådet, CVR: 56230718, P-nr: 1003112789 - (Interesseorganisation)
- Danmarks Idrætsforbund, CVR: 56808310, P-nr: 1003118933 - (Interesseorganisation)
- DEN SELVEJENDE INSTITUTION NOAH, CVR: 47340810, P-nr: 1001895314 - (Interesseorganisation)
- Sundhedsstyrelsen, CVR: 12070918, P-nr: 1003398314 - (Myndighed)

Retsbeskyttelse og anvendelse af standardvilkår

For nye anlæg/aktiviteter godkendt efter miljøbeskyttelsesloven § 33 er der 8 års retsbeskyttelse fra godkendelsesdatoen. Under visse omstændigheder, blandt andet ved uforudset forurening og uforudsete skadevirkninger, kan Kommunen dog ændre godkendelsen ved påbud eller forbud inden udløbet af 8-års perioden (§ 41 og 41 a i miljøbeskyttelsesloven). Tilladelser efter andre dele af miljøbeskyttelsesloven, givet som del af § 33 miljøgodkendelsen, har også 8 års retsbeskyttelse.

Retsbeskyttelsen for ældre anlæg/aktiviteter udløber 8 år efter at disse blev godkendt første gang. Godkendelser, der er givet for mere end 8 år siden, kan altid revurderes ved påbud fra Kommunen efter miljøbeskyttelseslovens § 41 b.

Ifølge § 31 i godkendelsesbekendtgørelsen skal godkendelsesmyndigheden if. med en revurdering indsætte Miljøstyrelsens standardvilkår i den revurderede miljøgodkendelse.

Godkendelsesmyndigheden skal ligeledes, indsætte standardvilkår på det tidspunkt, virksomheden søger om godkendelsespligtige ændringer eller udvidelser.

Denne godkendelse regulerer derfor ikke kun de nye anlæg/aktiviteter, men også de tidligere godkendte anlæg. Enkelte vilkår refererer kun til de nye anlæg/aktiviteter, og de er i princippet retsbeskyttede, i det omfang det er muligt at adskille dem fra vilkår, der omfatter de bestående anlæg. Vilkårene for de eksisterende anlæg er ikke retsbeskyttede, da de enten er ændret ved påbud eller overført fra den gamle godkendelse, hvor retsbeskyttelsesperioden er udløbet.

Der er foretaget en opdatering af vilkår fra den tidligere miljøgodkendelse for at bringe dem i overensstemmelse med standardvilkårene. Herudover er visse vilkår, der ikke længere er relevante, slettet.

I bilag 6 findes en oversigt over hvilke vilkår, der er videreført eller ændret i forhold til tidligere godkendelser. De videreførte vilkår er enten overført uændret, eller ændret ved påbud efter lovens § 41. Herudover er der ved revurderingen tilføjet Miljøstyrelsens standardvilkår ved påbud efter lovens § 41b.

Afgørelsen om de nye og ændrede vilkår meddeles i henhold til § 41, stk. 1, jf. § 41b, og § 72 i miljøbeskyttelsesloven.

Afgørelsen om de nye og ændrede vilkår meddeles i henhold til § 41, stk. 1, jf. § 41b, og § 72 i miljøbeskyttelsesloven.

Vilkårene træder i kraft straks ved meddelelse af afgørelsen, med mindre andet fremgår af det enkelte vilkår, og med mindre afgørelsen påklages.

Fremover kan der derfor ved praktisk brug ses bort fra nedenstående miljøgodkendelse:

Miljøgodkendelse	Meddelelsesdato	Godkendelsesmyndighed
Miljøgodkendelse af flugtskydningsbane	15. november 1994	Vinderup Kommune
Afgørelse om ikke-godkendelse af udvidelse af jagtforenings skydeaktivitet	16. januar 1996	Vinderup Kommune
Tillæg til miljøgodkendelse af ændringer af jagtforenings skydetider	15. januar 2001	Vinderup Kommune

Sagens akter m.m.

Ved sagens behandling er der indgået følgende sagsakter:

Afsender	Emne	Dato
Danmarks Jægerforbund	Ansøgning om miljøgodkendelse	14/2-2019
Holstebro Kommune	Anmodning om supplerende oplysninger	22/2-2019
Danmarks Jægerforbund	Supplerende oplysninger	26/2-2019
Holstebro Kommune	Anmodning om supplerende oplysninger vedr. BAT	21/3-2019
Danmarks Jægerforbund	Supplerende oplysninger modtaget	1/4-2019
Holstebro Kommune	Partshøring	2/5-2019

Ved sagens behandling er der desuden gjort brug af følgende:

Ref. nr.	Beskrivelse
1	Danmarks Jægerforbund, Støjrapport for Sevel Flugtskydningsbane af 14. februar 2019.
2	Datablad på Petroleumbegs duer fra PV Lerduer A/S, samt Udvaskningstest, tilgået d. 19/3-2019.
3	Brev af 2. juli 1997 fra Miljøstyrelsen til De Danske Skytteforeninger: "Vedr. støj fra skydebaner", Ref. JJ/TVA/9.
4	Beregning af skudstøj, Referencelaboratoriet, orientering nr. 41
5	Undersøgelse af støj fra haglvåben, Del 1, oktober 2017, Miljøprojekt nr. 1961. Miljøstyrelsen
6	Undersøgelse af støj fra haglvåben, Del 2, september 2018, Miljøprojekt nr. 1961. Miljøstyrelsen
7	Datablad på "miljøduer" fra PV Lerduer A/S, samt Udvaskningstest, tilgået d. 19/3-2019.

8	Madden, N. & Jehle, R. (2016), Acoustic orientation in the great crested newt (<i>Triturus cristatus</i>), 38 (1), pp. 57-65
9	Natura 2000-basisanalyse 2016-2021. Revideret udgave. Helm Hede, Flyndersø og Subbergård Sø Natura 2000-område nr. 41, Habitatområde nr. H41, Fuglebeskyttelsesområde nr. 29, Naturstyrelsen, Miljø- og Fødevarerministeriet.
10	Søgaard, B., Skov, F., Ejrnæs, R., Nielsen, K.E., Pihl, S., Clausen, P., Laursen, K., Bregnballe, T., Madsen, J., Baatrup-Pedersen, A., Søndergaard, M., Lauridsen, T.L., Møller, P.F., Riis-Nielsen, T., Buttenschøn, R.M., Fredshavn, J., Aude, E. & Nygaard, B. 2003: Kriterier for gunstig bevaringsstatus. Naturtyper og arter omfattet af EF-habitatdirektivet & fugle omfattet af EF-fuglebeskyttelsesdirektivet. 2. udgave. Danmarks Miljøundersøgelser. 462 s. – Faglig rapport fra DMU, nr. 457. http://faglige-rapporter.dmu.dk
11	Skelmose, K., Larsen, O. F. (2019): Projekt Ørn - Årsrapport 2018, DOF BirdLife Danmark
12	Ruddock, M., Whitfield, D.P., (2007). A review of disturbance distances in selected bird species. Report from Natural Research (Projects) Ltd. to Scottish Natural Heritage. Natural Research, Banchory, UK.
13	Grubb, T.G., and R.M. King. 1991. Assessing human disturbance of breeding bald eagles with classification tree models. <i>The Journal of Wildlife Management</i> 55(3):500-511.
14	Poole, A.F., R.O. Bierregaard, and M.S. Martell. 2002. Osprey (<i>Pandion haliaetus</i>), <i>The Birds of North America Online</i> (A. Poole, Ed.). Ithaca: Cornell Lab of Ornithology; Retrieved from the Birds of North America Online, 19/3-2019: http://bna.birds.cornell.edu/bna/species/683
15	Swenson, J. E. (1979a). Factors affecting status and reproduction of Ospreys in Yellowstone National Park. <i>J. Wildl. Manage.</i> 43:595-602.

Lovgrundlag

Godkendelsen er givet på følgende lovgrundlag fra Miljøministeriet (inklusive eventuelle ændringer til den anførte lovgivning, der er gældende på godkendelsestidspunktet):

1. Lov om miljøbeskyttelse, lovbekendtgørelse nr. 241 af 13. marts 2019 (miljøbeskyttelsesloven).
2. Bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed, nr. 1317 af 20. november 2018 (godkendelsesbekendtgørelsen).
3. Bekendtgørelse om standardvilkår, nr. 1474 af 12. december 2017.
4. Bekendtgørelse om affald, nr. 1759 af 27. december 2018.
5. Lov om planlægning, lovbekendtgørelse nr. 287 af 16. april 2018 (planloven).
6. Bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger, nr. 974 af 27. juni 2018.
7. Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, nr. 1595 af 6. december 2018.
8. Bekendtgørelse om våben og ammunition der må anvendes til jagt m.v. nr. 923 af 27. juni 2016.

Der er desuden benyttet følgende vejledninger/orienteringer:

1. Miljøstyrelsens vejledning, nr. 1/1995 om Skydebaner.
2. Miljøstyrelsens vejledning, nr. 2/1995 om Beregning og måling af støj fra skydebaner.
3. Orientering fra Miljøstyrelsen, nr. 2/2006: "Referencer til BAT vurdering ved Miljøgodkendelser".
4. Miljøstyrelsen, Vejledning om miljøgodkendelse af virksomheder 2014.
5. Miljøstyrelsens arbejdsrapport, nr. 2/2013 "Gennemgang af BAT i 22 branchebilag".
6. Orientering fra Miljøstyrelsen, nr. 4/2014 "BAT- eksempler og tjeklister på tværs af brancher".
7. Miljøstyrelsens arbejdsrapport, nr. 77/1997 om støj fra skydebaner, emissionskatalog for haglpatroner.

Miljøteknisk vurdering og begrundelse for afgørelsen

Miljøgodkendelsens vilkår

Virksomheden er omfattet af Miljøstyrelsens standardvilkår i Bekendtgørelse om standardvilkår. Holstebro Kommune har vurderet, at disse vilkår bør suppleres med følgende krav, jf. § 31, stk. 3 i godkendelsesbekendtgørelsen.

De supplerende vilkår er støjvilkår, miljøvenlige duer (BAT), egenkontrolvilkår foreslået af ansøger selv samt overførte vilkår fra tidligere miljøgodkendelses vilkår.

Generelle forhold

Området er beliggende i landzone. Der er meddelt landzonetilladelse til de forskellige udvidelser af skydebaner m.v.

Ca. 1,5 km nordvest for skydebanen ligger landsbyen Sahl, mens Frilandsmuseet Hjerl Hede er beliggende ca. 800 meter nordøst for skydebanen.

Skydebaneaktiviteterne er ikke omfattet af lov om miljøvurdering af planer og programmer og konkrete projekter (VVM), og skal der ikke ansøge om en miljøvurderingsscreening.

Dette afsnits to standardvilkår er suppleret med et vilkår overført fra den gamle godkendelse.

Indretning og drift

Flugtskydningsbanen er etableret i 1964, og er blevet benyttet til flugtskydning siden da. På træningsaftener er der på flugtskydningsbanen op mod 130 deltagere. Flugtskydningsbanen blev miljøgodkendt i 1994. Skydebanen er også sikkerhedsgodkendt af politiet. Skyderetningen peger væk fra nabobebyggelser, og det er således udelukkende Frilandsmuseet Hjerl Hede og et større naturområde, Flyndersø, der ligger i skudretningen.

Med det ansøgte vil banen således indeholde følgende:

En flugtskydebane, der indeholder en jagtbane samt en kombineret trap- og sportingbane. Den kombinerede bane kan kun benyttes til en disciplin ad gangen.

På jagtbanen er der fire standpladser, hvor der skydes til bag-, spids- samt højre- og venstreduer. Skydedisciplinerne sporting og trap skydes fra samme standplads, der har plads til fem skytter, hvor der skydes til 20-25 lerduer med et eller to skud.

Jagtbanen har tilknyttet 2 maskinhuse (indeholder lerduekastemaskiner), mens at kombinationsbanen får 7 maskinhuse tilknyttet.

I forbindelse med ønsket om udvidet skydetid, søges der også om støjdæmpende foranstaltninger i form af støjabsorberende huse med frembyggede støjvægge ved samtlige standpladser. Alle støjhusene er af type z. På bilag 2 ses en beskrivelse af de enkelte standpladsers type skydehuse med frembygget væg.

Ligeledes vil der blive foretaget terrænreguleringer ved standpladserne. Standpladsen på den kombinerede trap- og sportingbane der sænkes med 1,7 meter. Standpladsområdet ved bagdue standpladsen sænkes 0,5 meter. De resterende standpladser bibeholdes i nuværende koter. På bilag 3 ses en oversigt over de to baner, standpladser og maskinhuse. Bilag 3 viser ligeledes de primære nedfaldsområder, som godkendesmyndigheden skal udpege jf. standardvilkårene for flugtskydebanen. Det årlige forbrug af PAH-holdige lerduer er oplyst til at være 70 000, og det kan ifølge ansøger stige til det dobbelte. Dette udløser standardvilkår nr. 4 i afsnit 15 i standardvilkårsbekendtgørelsen, der beskriver at nedfaldsområderne skal indrettes således at affaldet fra lerduer kan opsamles mest muligt, når der affyres mere end 50 000 PAH-holdige lerduer. Dette gør Jagtforeningen også i dag, og denne indsats intensiveres ved at opsætte net jf. ansøgnings materialet.

De fire standardvilkår for dette afsnit er blevet suppleret med et enkelt overført vilkår, der beskrev eksisterende drift på pladsen vedrørende anvendelsen af stålhagl og lerdUER uden farlige stoffer. Der benyttes almindelige lerdUER fra producenten PV. LerdUERne består af ca. 75 % foderkalk med bindemiddel af ca. 25 % petroleumsbeg [2]. Dette vilkår er omskrevet til en moderne kontekst, der fastsætter brugen af miljøvenlige lerdUER, der skal benyttes på pladsen inden d. 1. maj 2022 (uddybende argumentation kan findes under afsnittene om jordforurening og BAT).

Et enkelt standardvilkår vedr. ophør er blevet tilpasset til Sevel Jagtforening, der ikke har en skiveskydningsbane.

Forureningsbegrænsning

Støj & Skydetider

En miljøgodkendelse af en udvidelse af en eksisterende skydebane skal som udgangspunkt behandles efter principperne for nye skydebaner i Miljøstyrelsens Vejledning om skydebaner (1/1995). I denne vejledning er det et hovedprincip, at en skydebane kan tildeles en slags miljøkapacitet sådan at forstå, at for der skydebaner, hvor støjen ved de nærmeste støjbelastede boliger er stor, vil man kun acceptere en beskeden skydekapacitet målt i antallet af tilladte skydedage/tidsrum, mens man for de skydebaner, hvor støjen er mindre, accepterer en noget større skydekapacitet.

Støjberegningerne i ansøgningsmaterialet er foretaget i henhold til retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledning nr. 2 fra 1995, "Beregning og måling af støj fra skydebaner" ved anvendelse af Nordtest-metoden NT ACOU 099, der er implementeret i beregningsprogrammet NoMeS version 4.5.4. NoMeS er udviklet efter Miljøstyrelsens vejledning, men er af Miljøstyrelsens blevet vedtaget som et fuldt ud gyldig alternativ til metoden i Vejledning 2/1995, og i nogle situationer bedre end metoderne fra vejledningen [3]. Ligeledes beskrives Nordtest-metoden, som det mest udviklede af beregningsmetoderne på området [4]. Der er foretaget beregning af støjbelastningen i 18 referencepunkter i form af nabobebyggelse. Referencepunkterne ses i bilag 4. I beregningerne er der anvendt våben fra våbenklasse 4 svarende til haglgeværer. I miljøgodkendelsens vilkår fastsættes det derfor, at der ikke må anvendes mere støjende våbentyper på banerne end hvad der fremgår af støjrapporten.

Ved flugtskydning afgives skuddene i forskellige retninger inden for et stort vinkelområde. Støjbelastningen i et beregningspunkt (referencepunkt), bestemmes ved, at alle skud regnes koncentreret i middelretningen for dette vinkelområde. Som resultat anvendes støjbelastningen fra den mest støjende standplads.

Den maksimale støjbelastning fra Sevel Jagtforening er 68 dB(A)I efter de støjdæmpende tiltag. Beregningspunktet, der er mest støjbelastet er M8, Frilandsmuseet Hjerl Hede. Beregningspunkt M1 har et lignende beregnet støjværdi på 67,8 dB(A)I. Dvs. at der ifølge Vejledningen (1/1995) kan tildeles følgende skydebanetider:

Tabel 2 – Maksimalt mulige skydetider på Sevel Jagtforenings skydebane efter støjdæmpende foranstaltninger er færdiglavede.

Ugedag	Sommerperiode Maj - August		Vinterperiode September - April	
	Dagskydning	Aftenskydning**	Dagskydning	Aftenskydning
Mandag-fredag	Kl. 07.00 - 18.00	Kl. 18.00 - 22.00	Kl. 07.00 - 20.00	Kl. 20.00 - 22.00
Antal skydedage pr. uge	4	2	4	2
Lørdag*	Kl. 09.00-16.00		Kl. 09.00-16.00	
Weekendstævner	4 stk. Lørdage kl. 09.00 - 20.00 - Søndage kl. 09.00 - 18.00		4 stk. Lørdage kl. 09.00 - 20.00 - Søndage kl. 09.00 - 18.00	

* Indeholdt i hverdags dagskydning.

** Aftenskydning skal foregå i forlængelse af dage med dagsskydning.

Jagtforeningen søger dog om mindre skydetid end det maksimalt mulige ifølge Vejledningens regler, hvorfor der i miljøgodkendelsens vilkår fastsættes den ønskede skydetid inklusive en formulering om, at der ikke må forekomme skydning under "levendegørelse" på Frilandsmuseet Hjerl Hede i tidsrummet fra kl.

11.00 -18.00, der overføres fra miljøgodkendelsen af 1994. Det fastsættes også, at den ønskede skydetid først må benyttes, når Holstebro Kommune har modtaget en færdigmelding og accepteret de støjreducerende tiltag (individuelt fastsat vilkår 10).

I overgangsperioden, indtil at de støjreducerende tiltag er gennemført, kan Sevel Jagtforening derfor benytte de skydetider fastsat i miljøgodkendelsen af 1994 med senere ændringer, og som er gengivet i vilkår 10. Herudover er de to standardvilkår for afsnittet fundet relevante, der fastsætter information om skydedage m.v. samt ændringer, der skal meddeles Holstebro Kommune som tilsynsmyndighed. Herudover er der vilkårsfastsat, at der ikke må benyttes mere larmende våbentyper og våbenklasser end der ligger til grund for i støjrapporten [1], medmindre dette kan eftervises.

Holstebro Kommune vurderer ikke, at der er behov for at fastsætte vilkår om støjsvage patroner, der i et nyligt Miljøstyrelsen projekt [6,7] dokumenterer betydelige støjbegrænsende egenskaber, da Sevel Jagtforening ønsker færre skydetimer end hvad vejledningen kan tildele.

Støjkonsekvensområde

I henhold til vejledningen om skydebaner skal der ved godkendelse af flugtskydebanen vurdere og synliggøre i form af et støjkonsekvensområde. Dette skal baseres på beregninger i mindst 8 retninger fra skydebanen. Området er baseret på ansøgningens beregninger i 9 retninger ud fra de 14 udpegede punkter omkring banen. Linjen afspejler skudstøj på 60 dB(A), som angives for dagskydning. Støjkonsekvensområdet vil indgå i Holstebro Kommunes Kommuneplan.

Luft, Støv, Lugt

Der benyttes udelukkende røgsvagt krudt i patronerne.

Der er Holstebro Kommunes vurdering, at der ingen væsentlige luft-, støv eller lugtmæssige-emissioner opstår fra flugtskydebanen. Denne miljøgodkendelse indeholder et standardvilkår, der forebygger støvgener fra interne lagre af lerdue på pladsen.

Affald

Skydebanens aktiviteter frembringer affald i form af rester af nedskudte lerdue, tomme patronhylstre, haglskåle og tom emballage. Derudover forekommer der en mindre fraktion af småt brændbart affald, der skal bortskaffes efter Holstebro Kommunes retningslinjer.

De primære nedfaldsområder for lerdue renses, opryddes jævnlige og anvendes ikke til landbrugsformål. Der ønskes desuden en udvidelse af det eksisterende opsamlingsnet ved spidsduer. Dette vil gøre opryddingsarbejdet lettere samt minimere spredningen af eventuelle lerdue rester.

Der er indsat 3 standardvilkår for håndtering af affald på banen, der i tilstrækkelig grad regulerer affaldshåndteringen på skydebanen.

Spildevand

Spildevandet samles i en samletank, og skal bortskaffes efter Holstebro Kommunes anvisninger (som hidtil). Derfor overføres det enlige vilkår fra tidligere miljøgodkendelse vedr. bortskaffelse af spildevand.

Jord og grundvand

Sevel Jagtforenings flugtskydebaneareal er V1-kortlagt, hvilket vil sige, at der er mistanke om forurening. Grundet jagtforeningens alder er der formentlig blevet skudt med blyhagl før første miljøgodkendelse i 1994. Ligeledes er området beskyttet af Naturbeskyttelseslovens §3, og registreret som §3-hede.

Den nuværende situation er dog anderledes, da anvendelsen af stålhagl er i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 923 af 27. juni 2016 om våben og ammunition der må anvendes til jagt m.v. Nedfaldne stålhagl består hovedsageligt af jern, der i et oxiderende miljø omdannes til forskellige jernforbindelser såsom jernoxider og jernhydroxider (rust), som ikke vurderes at forurene jord eller grundvand.

Forurening af jorden kan komme fra flere kilder. Visse typer af fænghætter indeholder bl.a. bly, antimon og barium, der kan afgives, når der skydes.

Ansøger har oplyst, at der anvendes lovlige lerdUER på flugtskydningsbanen i henhold til intentionerne for renere teknologi (BAT). Ansøger oplyser herudover, at Sevel Jagtforening benytter almindelige lerdUER fra PV LerdUER. LerdUER består hovedsageligt af foderkalk samt et bindemiddel. Alt efter hvilket bindemiddel, indeholder lerdUER mere eller mindre af en gruppe af forurenende stoffer, polyaromatiske hydrocarboner (PAH). Det fremgår af leverandøren, at PAH-indholdet i en færdig lerdUE maksimalt er 400 ppm (400 mg PAH/kg lerdUE). Der foreligger en udvaskningstest [2], der konkluderer, at der kan konstateres en udvaskning af phenoler, polyaromatiske kulbrinter samt flygtige aromater. I de såkaldte miljødUER [7] er bindemidlet ikke petroleumsbeg, men derimod en slags kunstharpiks, (Aromatisk hydrocarbon harpiks, CAS: 68131-99-7), og der angives, at der ingen kendte negative miljømæssige effekter er.

Når lerdUER træffes splintres den i mindre stykker, og grundet de små fragmenter samt området, §3-heden og dens vegetation, vil det ikke være muligt at opsamle alt affald. LerdUEfragmenterne indeholder PAH, og der vil derfor ske en ophobning af PAH i området. PAH bindes ligeledes let til organisk materiale, og er meget lidt mobil i vand, hvorfor Holstebro Kommune ikke vurderer, at der vil ske en udvaskning til grundvand. Det er dog Holstebro Kommunes vurdering, at jordforurening som følge af skydebanens aktiviteter på §3-området skal begrænses, hvorfor Holstebro Kommune vurderer, at der stilles et vilkår om brug af lerdUER med et mindre indhold PAH. Det er på markedet i dag, såkaldte "miljødUER", f.eks. [7].

I vilkåret vedr. brug af miljøvenlige lerdUER er der fastsat en frist på ca. 3 år til at overgå til brugen af miljøvenlige lerdUER, der sikrer en passende tid til at benytte lagre, og sondre markedet for miljøvenlige lerdUER. Holstebro Kommune stiller således ikke vilkår om benytte en specifik leverandør, men udelukkende en miljøvenlig lerdUE med lavt indhold af PAH. I vilkåret er der ligeledes indskrevet en linje, om at et evt. marked ikke kan diktere aktivitetsophør på pladsen, da der kan ansøges om at fravige vilkåret, såfremt at markedet ikke kan levere miljøvenlige lerdUER i kunstharpiks eller lignende miljøvenligt bindemiddel. Ligeledes har Holstebro Kommune ikke formuleret grænseværdier for indholdet af PAH i lerdUERne, da der vurderes vilkåret er tilstrækkeligt til at sikre en lav koncentration af PAH ved udskiftning af bindemiddel fra petroleumsbeg til kunstharpiks eller lignende miljøvenligt bindemiddel. Ligeledes giver det Jagtforening en vis råderum til at finde passende miljøvenlig(e) lerdUE(r).

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at Sevel Jagtforening ved overholdelse af miljøgodkendelsens vilkår om affaldsopsamling og i 2020 benytte miljøvenlige lerdUER, ikke vil bidrage til forurening af grunden.

Procedure ved uheldsforebyggelse

Banen er sikkerhedsgodkendt af politiet.

Tilsyn og kontrol

Tilsyn og kontrol - støj

Holstebro Kommune har valgt, at overføre et vilkår fra den tidligere godkendelse, der giver kommunen mulighed for at kræve dokumentation for at støjgrænserne er overholdt. Dette kan maksimalt kræves 1 gang om året.

Det er dog Holstebro Kommunes nuværende vurdering, at de omboende ikke vil være generet af skydebanens øget skydetid, da der ønskes mindre skydetid end det Vejledningen om skydebaner kan tildele.

Egenkontrol

Da Sevel Jagtforening udelukkende er en flugtskydebane er den del af standardvilkåret, der fastsætter driftsjournalen, fjernet så vidt angår blyhagl, da der ikke skydes med blyhagl. Ligeledes er standardvilkåret vedr. driftsjournal for skiveskydningsbaner ikke med. På opfordring/forslag fra ansøger stilles der et individuelt egenkontrolvilkår om at der årligt sendes en opgørelse over sidste års aktiviteter inklusive en foreløbig plan for det kommende år til Holstebro Kommune.

BAT

Miljøstyrelsen har udarbejdet standardvilkår for listepunktet "udendørs skydebaner", og disse er fastsat i godkendelsen her i det omfang de findes relevante for flugtskydebanen. Standardvilkår betragtes som ud-

tryk for BAT. Standardvilkårene regulerer ikke krav til miljøvenlige duer. Miljøstyrelsen vurderede i forbindelse med en revision af godkendelsesbekendtgørelsen i 2008-2009, at BAT for udendørs skydebaner var at løbende fjerne lerduerester. Holstebro Kommune vurderer dog, at der i dag findes miljøvenlige duer, der kan leve op til de tekniske standarder til anvendelse i forskellige skydediscipliner på internationalt niveau. Derfor mener Holstebro Kommune, at BAT for udendørs skydebaner i år 2019 er at benytte miljøvenlige duer med et lavt indhold PAH. Som nævnt i afsnittet under *Jord og grundvand* stiller Holstebro Kommune vilkår herom med en overgangsperiode samt mulighed for midlertidig fravigelse, såfremt markedet ikke kan levere.

Ydermere har banen benyttet Nordtest-beregningsmetoden, der er udtryk for den nyeste viden på området, og at den tillades anvendt- som alternativ til metoden i Vejledning 2/1995.

Vurdering i forhold til internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

Der skal ikke foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000 områder eller bilag IV-arter, jf. bekendtgørelse nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter. Det skyldes, at projektet ikke i sig selv eller i forbindelse med andre projekter vurderes at kunne påvirke Natura 2000-områder eller konkrete bilag IV-arter væsentligt. Der ansøges om øget skydetid og grundet den potentielle og uregelmæssige generende effekt, der kommer fra skydeaktiviteter, har Holstebro Kommune gennemgået videnskabelig litteratur på området.

Afstanden til det nærmest liggende Natura 2000-område nr. 41 Hjelm hede, Flyndersø og Stubbergård Sø er ca. 600 meter. Natura 2000-området består af Fuglebeskyttelsesområde nr. 29 samt Habitatområde nr. 41.

Habitatområde nr. 41

Udpegningsgrundlaget for Habitatområde nr. 41 er en række naturtyper såsom Næringsrig Sø (3150) og Kransnålsalge-sø (3140), og fire arter heriblandt bilag IV arterne odder, stor vandsalamander samt damflagermus.

Naturtyperne vurderes ikke at blive påvirket af skydebanens aktiviteter, da der 600 meter til området, og der er tale om udvidelse af skydetider (en dag ugentligt) samt støjdæmpende foranstaltninger, der udelukkende anlægges på skydebanens areal. Ud fra Holstebro Kommunes kendskab fremkommer der ikke flere forstyrrelser ud over skydebaneaktiviteten.

Bilag IV-arter

Uden for område nr. 41 har Holstebro Kommune kendskab til stor vandsalamander i et §3-naturbeskyttet sø på nabomatriklens skel og ca. 60 meter fra nærmeste støjende aktivitet (standplads J2, bagdue).

Holstebro Kommune kender ikke til studier, der viser, at lydtryksniveauer er skadelige for Stor vandsalamander – ligeledes ingen fastsatte grænseværdier.

Et nyere studie indikerer, at under migrering, bevæger stor vandsalamander (i både akvatisk og terrestrisk fase i artens livscyklus) sig væk fra en kilde, der afspiller en type "hvid støj". Dette indikerer, at unaturlige støjkilder måske har en skadelig effekt på Stor vandsalamanders migrering i ynglesæsonen [8]. Grundet Sevel Jagtforenings lange virke, og Stor vandsalamanders kolonisering af vandhuller i området, er det Holstebro Kommunes vurdering, at der er sket en vis habituering/tilvænning.

Følgende arter fra EF-habitatdirektivets bilag IV kan tænkes at forekomme i Holstebro Kommune:

- Spidssnudet frø, løgfrø, stor vandsalamander og strandtudse: Der er kendskab til forekomst af stor vandsalamander i et vandhul syd for ejendommen, men projektet forventes ikke at negativt påvirke arten, som ovenfor beskrevet.
- Markfirben: Lever ikke i området.
- Odder: Lever udbredt i Vestjylland, men vil ikke blive negativt påvirket af projektet.
- Bæver: Lever i adskillige af kommunens vandløb og søer, og vil ikke blive negativt påvirket af projektet.
- Ulv: Forekommer lejlighedsvist forskellige steder i Holstebro Kommune, og vil ikke blive negativt påvirket af projektet.
- Birkemus: Der er ikke kendskab til forekomst af arten i området.
- Småflagermus: Findes overalt, og projektet vurderes ikke at påvirke arterne.
- Grøn kølleguldsmed: Arten er tilknyttet vandløb og forekommer ikke i projektområdet.
- Vandranke og gul stenbræk: Forekommer ikke i projektområdet.

Fuglebeskyttelsesområde nr. 29

Udpegningsgrundlaget for Fuglebeskyttelsesområdet er ynglefuglene Fiskeørn, Rørdrum samt trækkende Stor Skallesluger, hvor fuglebeskyttelsesområdet fungerer som vigtigt rasteområde for andefuglen.

Rørdrum er den anden udpeget ynglefugl på udpegningsgrundlaget. Områdets Basisanalyse beskriver, at fuglen er hørt pauke flere gange, og der menes at den kan have ynglet i de udstrakte rørskove ved Skallesø eller evt. ved Flyndersø [9]. Levesteder for rørdrum inden for fuglebeskyttelsesområdet er beregnet til, at være i en høj tilstand. DOFBASENS registreringer fra 2015-2019 bekræfter fund af rørdrum ved Skallesø og Flyndersø samt et fund syd for flugtskydebanen væk fra skyderetningen. Der er cirka 2 km fra flugtskydebanen til Skallesø.

Stor Skalleslugers vinterrast antal fluktuerer en del, og det skyldes primært meteorologiske forhold de pågældende vintre. Basistilstandsanalyse vurderer, at der med baggrund i søernes store bestand af fredfisk ikke umiddelbart er trusler for arten i området [9].

Det fremgår af "Kriterier for gunstig bevaringsstatus, Naturtyper og arter omfattet af EF-habitatdirektivet & fugle omfattet af EF-fuglebeskyttelsesdirektivet" [10], at "Specielt de store rovfugle og sort stork har vist sig at være sårbare over for forstyrrelser." Fiskeørn må betegnes som en af de store rovfugle, og vil i det følgende være i fokus. Ligeledes fremgår det i samme rapport, at: "Erfaringer [...] viser, at langt de fleste fuglearter er tolerante overfor og tilpasser sig forudsigelige menneskelige aktiviteter. Det gælder både 'fredeligere' aktiviteter som f.eks. fiskeri og mere 'støjende' aktiviteter som f.eks. helikopter-ruteflyvningen mellem Malmø og København. Mere uforudsigelige aktiviteter som f.eks. udøvelse af jagt, speedbåds- og brætsejls har betydeligt større forstyrrende effekt på fuglenes udnyttelse af områderne."

Ifølge oplysninger fra Årsrapport fra Dansk Ornitologisk Forenings (DOF) projekt Ørn [11] er der et ynglepar af fiskeørn i Natura 2000-området, der yngler i Estvadgaard Plantage. Estvadgaard Plantage er en privatejet plantage. Videnskabelig litteratur på området har estimeret Fiskeørnens Adfærdsafstand (AD) og Flugtafstand (FID). AD er defineret som afstanden fra fuglen(e) til kilden til forstyrrelsen, hvor dyret ændrer adfærd som respons på kilden, mens FID defineres som den afstand fra forstyrrelsens kilde, ved hvilken fuglen(e) letter. I et review estimerer Ruddock & Whitfield (2007) [12] fiskeørnens median AD under rugning som 225 meter (80 % interval: 100-750 meter), mens median FID under rugning er 175 meter (50-750 meter) på baggrund af en række eksperter vurdering. Afstanden til Estvadgaard Plantage fra Sevel Jagtforening er over 2,5 km, og ca. 600 meter til habitatområdet og ca. 700 meter til fuglebeskyttelsesområdet. I et studie af Grubb & King (1991) [13], der har undersøgt menneskeskabte forstyrrelser (heriblandt skudstøj) på Hvidhovedet havørn (nordamerikansk slægtning til den hjemmehørende Havørn), konkluderes det, at støj skal begrænses inden for en afstand af 1.000 m til ynglefugle af Hvidhovedet havørn. Sevel Jagtforening er placeret længere væk end den anbefalede beskyttelseszone i det ovennævnte studie.

Ligeledes må det tages med i vurderingen, at fiskeørnen har indtaget området lang tid efter oprettelsen af Sevel Jagtforening. Fiskeørnen kan også beskrives som en art, der tilvænner sig til menneskelig aktivitet ligesom Fiskeørnen også er tilbøjelig til at yngle i menneskeskabte reder [14]. Dog viser litteraturen også, at fiskeørne, der yngler langt fra forstyrrelser, er sensitive over menneskelig aktivitet [15]. Ligeledes har Naturstyrelsen en 300 meter bufferzone omkring fiskeørnereder i statsskovene, og bufferzone omkring store rovfugles reder ligger sig i tråd med eksempelvis [13]. En væsentlig øgning af støjniveauer fra flugtskydebanen vil derfor skulle eksamineres nøje. Det ansøgte rummer øget skydetid, men i forhold til forhenværende miljøgodkendelses vilkår udsættes naboboliger for mindre beregnet støj i dB(A)I [1], bl.a. som følge af forskellige støjdæmpende foranstaltninger. Eksempelvis er det beregnede støjniveau på Fri-landsmuseum Hjerl Hede, som nabopunkt nærmest fiskeørnens kendte yngleplads i Estvadgaard Plantage, 68 dB(A)I, mens det i miljøgodkendelsen af 1994 var vilkårsat at banen ikke måtte overskride et støjniveau på 77 dB(A)I.

Holstebro Kommune vurderer, at det ansøgte kan imødekommes uden negative følger for hverken fiskeørn eller rørdrums ynglesucces m.v. samt stor skalleslugers vinterrast i området. Holstebro Kommune kan uden rimelig tvivl fastslå ud fra ovenstående videnskabelige gennemgang, at det ansøgte ikke påvirker udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området, herunder træk- og ynglefugle.

Holstebro Kommunes samlede vurdering af virksomheden

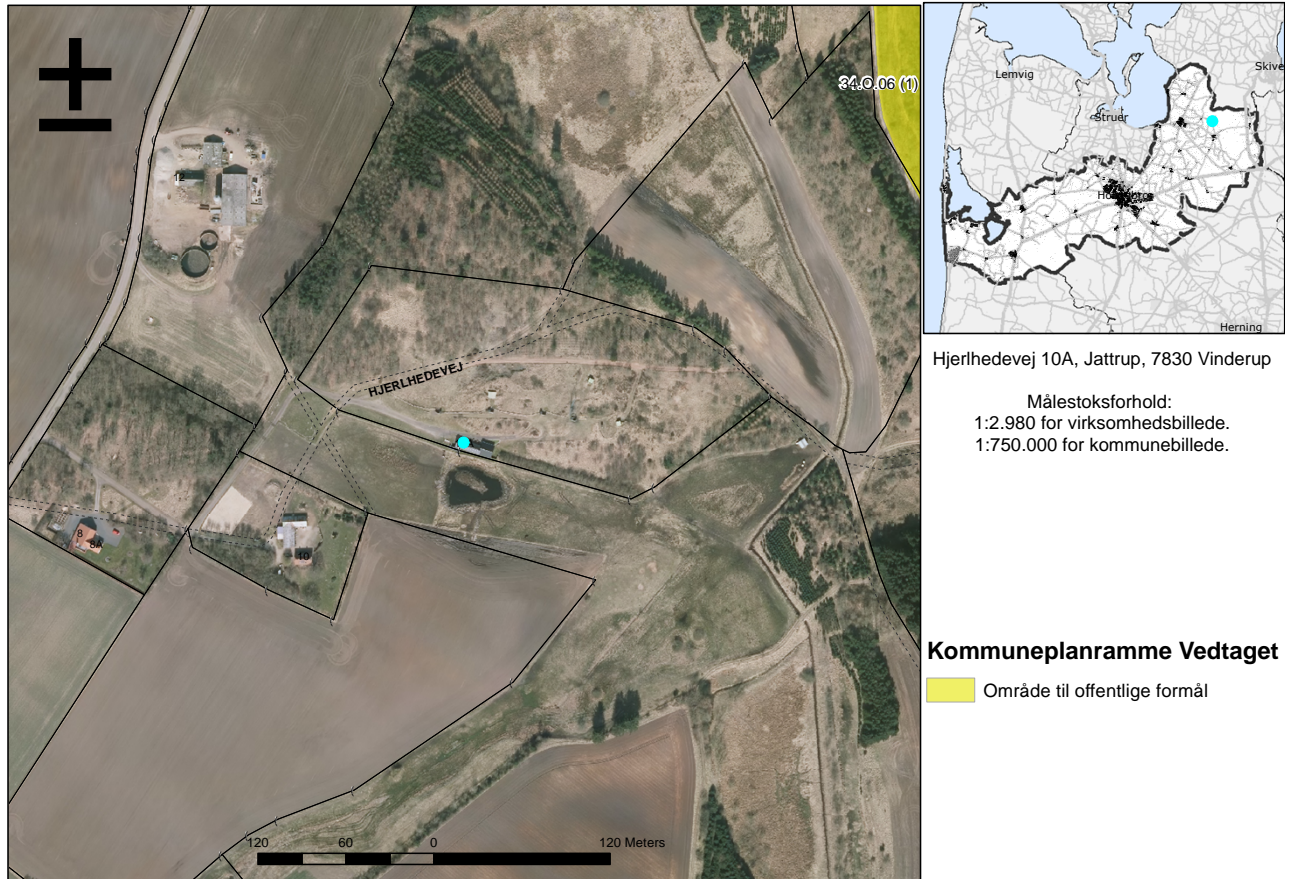
På baggrund af den miljøtekniske vurdering, finder Holstebro Kommune det godt gjort, at virksomheden har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at virksomheden i øvrigt kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

Virksomhedens forenelighed med naturområdets sårbarhed og kvalitet er desuden vurderet og sammenfattende vurderes det, at områdernes integritet ikke ødelægges af virksomhedens drift.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at virksomheden kan drives uden væsentlige gener for omgivelserne og risiko for forurening, hvis vilkårene i denne godkendelse overholdes.

Bilag

Bilag 1 – Ortofoto, Sevel Jagtforening

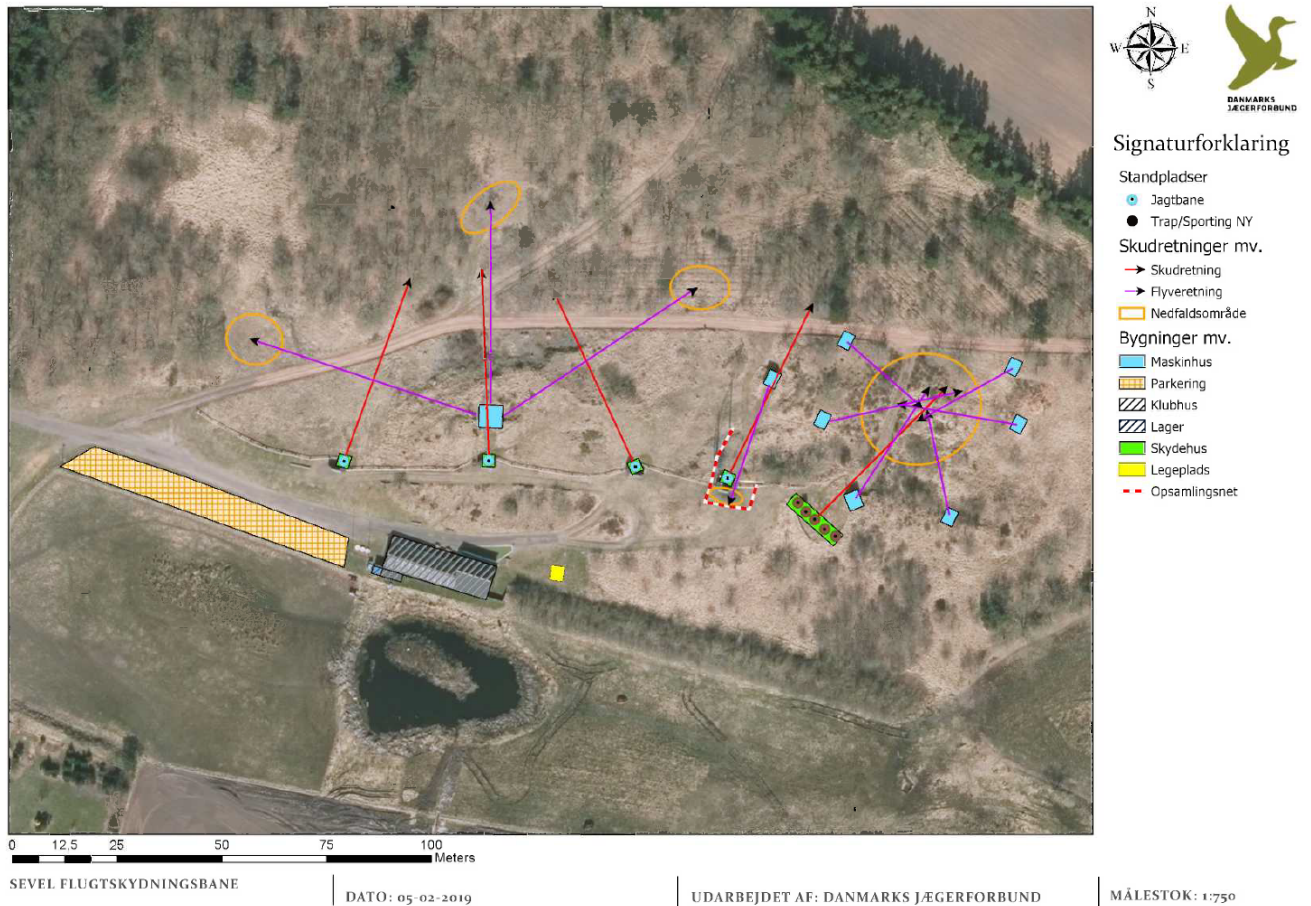

Copyright Ortofoto 2018 fra GIS – Holstebro kommune

Bilag 2 – Standplads og skydehus beskrivelse.

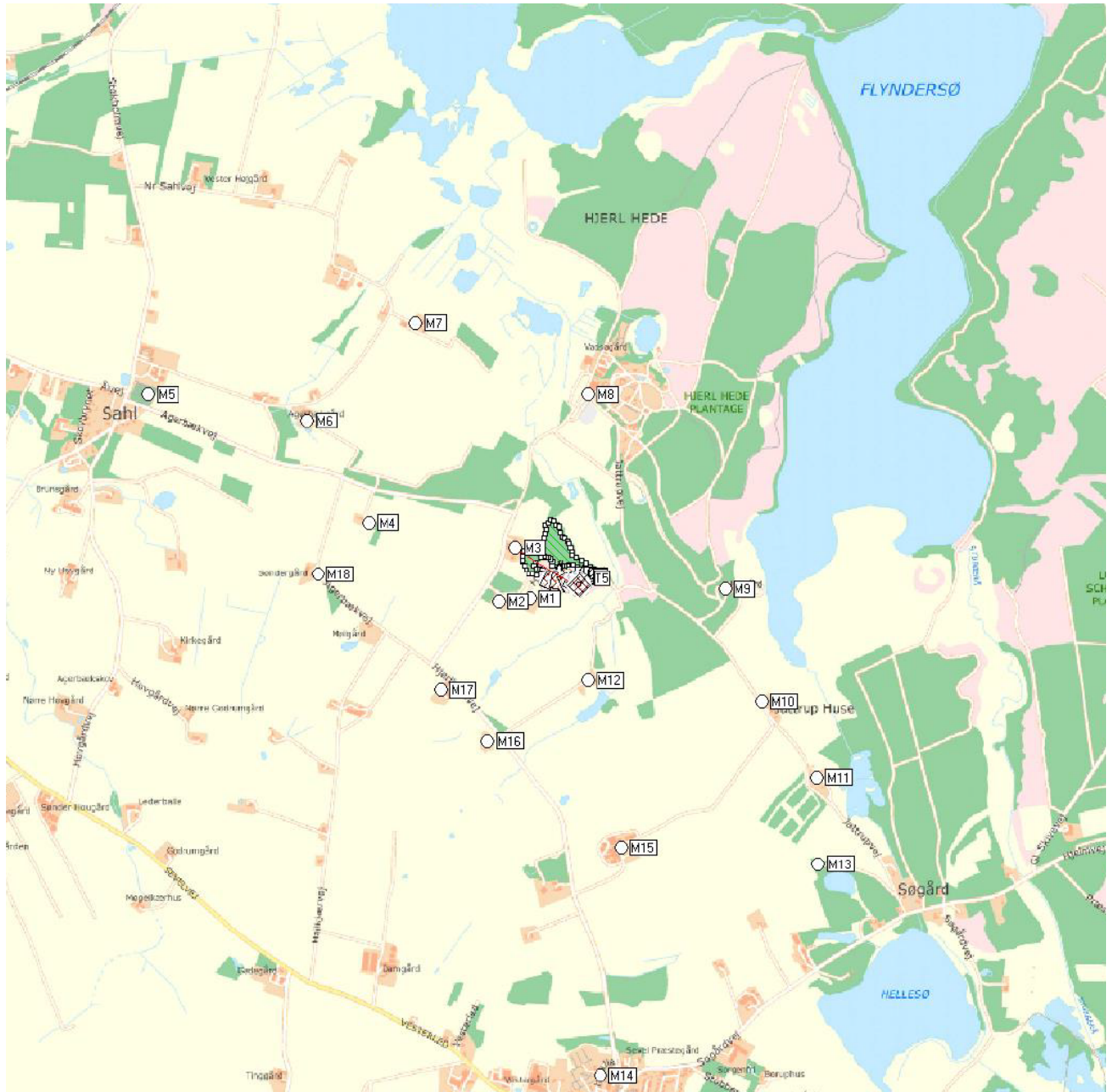
Standplads:	Skydehus:
J1 – venstre sidedue	<ul style="list-style-type: none">- Type 5 hus med frembygget vægge 2,5 meter foran geværmunding.- Frembygget væg skal være min. 2,5 meter over nuværende standpladsniveau.
J2 – bagdue	<ul style="list-style-type: none">- Type 4 hus med frembygget væg 1,5 meter foran geværmunding på venstre side af skytten.- Frembygget væg skal være min. 3 meter over reguleret standpladsniveau.- Terrænsenkning af standpladsniveauet fra kote 16 til kote 15,5
J3 – højre sidedue	<ul style="list-style-type: none">- Type 3 hus med frembygget væg 3 meter foran geværmunding på venstre side af skytten.- Frembygget væg skal være min. 2,5 meter over standpladsniveau.
J4 – spidsdue	<ul style="list-style-type: none">- Type 3 hus med frembygget væg 5 meter foran geværmunding på venstre side af skytten.- Frembygget væg skal være min. 3,5 meter over nuværende standpladsniveau.
Kombinationsbane (Trap og sporting)	<ul style="list-style-type: none">- Type 3 hus med frembygget væg 12 meter foran geværmunding på højre side af skydehuset.- Frembygget væg skal være min. 4,7 meter over reguleret standpladsniveau.- Terrænsenkning af standpladsniveauet fra kote 16 til kote 14,3.

Bilag 3 – Oversigtskort over Sevel Jagtforenings aktiviteter.

Bilag 3 – Oversigtskort over Sevel Jagtforenings aktiviteter inklusive nedfaldsområder. Læg mærke til det orange/gule cirkler, der angiver de primære nedfaldsområder.

Bilag 4 – Oversigt over beregningspunkter

Bilag 5 - Dokumentation af vilkår til støj

Dokumentation af overholdelse af støjvilkår skal efter anmodning fra Kommunen fremlægges som følger:

- målinger i omgivelserne, udført som beskrevet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 og 6/1984
- kildestøjsmålinger kombineret med beregning, udført efter den nordiske beregningsmodel for ekstern industristøj, som beskrevet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993.

Kvalitetskrav til målinger og afrapportering af ekstern støj

Målinger og beregninger skal være udført af et firma/laboratorium, der er akkrediteret til støjmålinger eller af personer, som er certificerede til at udføre sådanne målinger m.m., jf. Miljøstyrelsens Bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger, nr. 974 af 27. juni 2018.

Målinger samt afrapportering skal udføres i overensstemmelse med bilag 4 i bekendtgørelsen.

For faste støjklender kan der normalt accepteres en maksimal måleubestemthed på 3 dB(A) ved afgørelse om grænseværdiers overholdelse, jvf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993, pkt. 3.5. Støjgrænserne anses for overholdt, når den målte eller beregnede værdi minus ubestemtheden på måle- eller beregningsresultatet er mindre end støjgrænsen.

Tilsynsmyndigheden kan forlange støjmålinger og -beregninger gentaget, dog højst én gang årligt, medmindre den seneste kontrol viser, at vilkårene ikke er overholdte. Tilsynsmyndigheden skal orienteres, før målinger udføres.

Ved beregninger skal rapporten således indeholde de nødvendige oplysninger om beregningernes forudsætninger. Specielt skal støjklenderne beskrives, og deres kildestyrke angives. For hver enkelt støjkilde, hvor der foretages målinger, skal desuden angives lydtrykniveauet i dB(A), målt i et geometriske veldefineret og - så vidt muligt - let tilgængeligt kontrolpunkt tæt på kilden. Jf. Miljøstyrelsens vejledning 5/1993 pkt. 3.1.

Måleresultaterne skal ledsages af fyldestgørende og relevante oplysninger om jagtforeningens drift under målingerne.

Driftsforhold under målingerne

Kontrolmålinger skal udføres, når virksomheden er i drift ved maksimal belastning.

Bilag 6 – Høringssvar og udtalelser

Udkast nr. 1

Frilandsmuseet Hjerl Hede

Telefonisk tilkendegav Frilandsmuseet Hjerl Hede, at de ingen bemærkninger har til udkastet.

Sevel Jagtforening v. Danmarks Jægerforbund

Hermed fremsendes vores bemærkninger til udkastet:
(bemærkningerne er skrevet med rødt)

Side 2, **Der er kommet ny kontaktperson i mellemtiden. Ny kontaktperson og formand: Rasmus Skautrup Jacobsen, tlf. 23690070**

Det er rettet.

Side 3, **Tillæg til miljøgodkendelse af eksisterende miljøgodkendelse... Det er ikke et tillæg til miljøgodkendelsen vi har ansøgt om, men en ny miljøgodkendelse/revidering**

Holstebro Kommune vurderer, at der tale om et tillæg (§33) til, og en revurdering (§41) af den eksisterende godkendelse. Jagtforeningen ansøger om at lave ændringer på banen, og hermed er der tale om et tillæg til den nuværende situation, der ligeledes medfører øget skydetid. Bemærkningen giver ikke anledning til ændring.

Side 6, vilkår 4: **Der skal senest 1. januar 2020 benyttes miljøvenlige lerdUER... Overgangsperioden er alt for kort. Jagtforeningen accepterer en overgangsperiode, som aftalt, på 3 år.**

Som aftalt er overgangsperioden øget til 3 år med en frist, der hedder 1. maj 2022. Vilkår 8 er hermed ændret til:

- 8. Der skal senest d. 1. maj 2022 benyttes miljøvenlige lerdUER (natur/kunstharpiksdUER) på flugt-skydebanen. Dokumentation herpå skal tilsendes Holstebro Kommune i form af en analyserap-port fra eksempelvis leverandøren. Vilkåret kan undtagelsesvist fraviges i eksempelvis tilfælde af, at miljøvenlige lerdUER ikke er tilgængelige på markedet. Jagtforeningen skal forud for en fravigelse ansøge Holstebro Kommune om godkendelse af midlertidig brug af standard-lerdUER.*

Side 7, vilkår 10: **i overgangsfasen, indtil de støj dæmpende foranstaltninger er færdiglavet... for mig at se er tabel 2, vilkår 10, næsten identisk med tabel 1, vilkår 9. Eneste forskel er tidsintervallet for dag- og aftenskydninger i vinterperioden. Ifølge vejledning nr. 1 fra 1995 s. 36-37 skal dagsskydninger i vinterperioden være fra kl. 07.00 til kl. 20.00 og om aftenen fra kl. 20.00 til kl. 22.00. Jeg formoder at der menes, at jagtforeningen må benytte de nuværende skydetider indtil de støj dæmpende foranstaltninger er godkendt at jer.**

Formodningen er korrekt, det er det der menes. Den nævnte tabel i vilkår 10 giver ikke mening, hvorfor tabellen er slettet fra vilkår 10. Vilkår 10 er rettet, og tabelnumre er konsekvensrettet i miljøgodkendelsen.

Tabellen er erstattet af følgende:

- 1. februar til medium april:
Hver søndag fra kl. 9.00 til 13.00 (heraf dog én søndag kl. 17)*

3 lørdage i marts fra kl. 9.00 til 13.00, og
yderligere 2 lørdage fra kl. 9.00 til 13.00 – frit placeret i februar eller marts.

Medium april til 1. september:
1 fast hverdag (man-fre) fra kl. 18.00 til 22.00
2 søndage kl. 9.00 til 17.00
1 lørdag kl. 13.00 til 17.00

Side 7, vilkår 14:

På flugtskydningsbanen må der kun anvendes haglgeværer, våbenklasse 4, kaliber 12 eller mindre støjende våbenklasse med tilhørende lovlig ammunition... **støjende våbenklasse ændres til 4 eller mindre kalibre med tilhørende lovlig ammunition.** ... medmindre det forinden kan eftervises, at eventuelle nye våben støjer mindre eller tilsvarende. **Det er ikke våbenet der støjer, men patronerne der skydes med.**

Holstebro Kommune har taget det til efterretning og rettet til, i en lidt anden formulering, i miljøgodkendelsens vilkår 14.

Side 13, .. indeholder en jagtbane samt en kombineret trap- og skeetskydningsbane. **Der er ingen skeetbane. Det er en kombineret trap- og sportingbane.**

Formuleringsfejlen er rettet til.

Side 13, Alle standpladser sænkes således med kote 1,7 m. **Det er kun standpladsen på den kombinerede trap- og sportingbane der sænkes med 1,7 meter. Standpladsområdet ved bagdue standpladsen sænkes 0,5 meter. De resterende standpladser beholdes i nuværende koter.**

Holstebro Kommune har taget det til efterretning og rettet til i miljøgodkendelsen.

side 16, ... en frist på 1 år til at overgå til brugen af miljøvenlige lerduer.. **dette ændres til 3 år.**

Det rettes ligeledes til, som aftalt.

... vilkår 17, der fastsætter, at lagre skal tømmes mindst 1 gang om året. **Affaldslagre.**

Sætningen er slettet, da den ikke rigtig giver meningen længere jf. rettelsen før denne.

Herudover er miljøgodkendelsens bilag 1 og små sproglige rettelser tilrettet. Ligeledes er overskrifts og tabel layout ændret jf. Holstebro Kommunes kommunikationsafdeling.

Bilag 7 – Oversigt over vilkårsændringer

Miljøgodkendelse af 15. november 1994

Vilkår i gammel MGK.	Videreført/ændret	Slettet	Bemærkninger
<i>Generelt</i>			
1		X	Iflg. Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelser bør denne type vilkår ikke længere anvendes.
2	X		Overført i standardvilkår.
3		X	Der ansøges om at flugtskydningsbanen må benyttes til både jagt-, sporting- & trap-skydning.
4	X		Overført i standardvilkår.
5		X	Ikke et relevant vilkår, da skydeaktiviteten reguleres via skydetid.
<i>Skydetider</i>			
6		X	Ny vilkår erstatter hidtidig skydetid.
<i>Støj</i>			
7		X	
8	X		Overført i standardvilkår
9	X		Overført i standardvilkår
10	X		Overført i standardvilkår
11	X		Overført i standardvilkår
12	X		Overført i standardvilkår
13	X		Overført
14		X	Ikke et nødvendigt vilkår.
15	X		Overført i tidssvarende ordlyd.

Tillæg til Miljøgodkendelse af 17. december 2001

Vilkår i gammel MGK.	Videreført/ændret	Slettet	Bemærkninger
<i>Skydetider</i>			
1	X		Der ansøges om ændrede skydetider.

Bilag 8 – Virksomhedens ansøgning
